

J E L E N K Ö R.

95. szám

Pest, szerda November 28dikán.

1832.

Foglalat: Magyarország (követek. Kinevezés. Szatmár-megyei új tisztikar. Híradás a' m. t. társaság 's ismét egy az állattenyésztő társaság részéről. Kir. kam. tudósítás. Pesti-híd). Anglia (politikai hírek 's elmékedések nov. 8—13ikáról. Londoni kereskedők gyülekezete. Diplom. változ. Montevideoból bír). Franciaország (Moniteur, Deutz, Guibourg. A' kamarak. Elegy). Belgium (királyi megnyitó beszéd nov. 13ikán. Antwerp állapotja). Spanyolország. Poroszország (tábori mozdulatok). Portugália. Elegy. Legújabb. Gabonaár.

MAGYARORSZÁG.

Folytatása országgyűlési követink választásának: tek. Vas megye Niczky János első alispánt 's Ebergényi Benedek táblabíró; — Károlyvár sz. kir. város Klobucsarich Károly tanácsbelit; — Fiume Tossany második bíró; és Bauer kormányiszéki második titoknokot; — Kis-Marton Duzár János tanácsbelit; — Körmöcz Jekelfalussy Lajos bíró, és Remenár Máté kapitányt; — Komárom Tolnay Ferencz tanácsbelit és Kossár Ferencz kapitányt; — Korpona Kornides János bíró; — Nagy-Bánya Stand Pál bíró és Horváth Pál tanácsbelit.

Felsőges Királyunk gróf Bethlen Gábor magyar kir. udv. kancellariai conceptualis practicanst tiszteletbeli udv. concipistává méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Folytatása Szatmár megye új tisztikarának: aljegyző lón Mátay Antal, és Domahidy Gedeon; tiszt. aljegyzők Botka Imre, Nagy Ignác, Ujfalussy Miklós, Irinyi Antal 's Endrédy Lajos; pörtárnok Fekete Márton; alügyvéd Kallós Károly és Korda Péter; tiszteletbeliek Nagy Károly, Fényes János, Zimán József, Selik Ferencz, Buday Ignác, Dózsa Péter 's Nemes József; főadószedő Ujhely Károly, al Gerzon Ferencz; nyíri járásbeli főbíró Szuhányi Ferencz, al Becsky József és Irinyi Lajos; aladószedő Zimán Ferencz; esküttek Sullok Daniel, Tóth Lajos és Bagosy Menyhért; tiszteletbeliek Csaholczy István, Sullok József, Bojer Lajos, Kotha Antal, Szűcs Ignác 's Horváth János; mezei biztosak Molnár József 's Varga Ferencz; nagybányai járásbeli főbíró Darvay Ferencz, al Gabányi Sándor és Szóke Károly; aladószedő Gabányi Károly; esküttek Szaplóczay Pál, Draskóczy István és Szepsy Gedeon; tisztelet-

beliek Császy Bálint, Vankay József, Búzás József 's Görög Mihály; mezei biztosak Buzás József 's Vankay József; krasznaközi járásbeli főbíró Eötvös Mihály, al Uray Ambrus és Szögyény Sándor; aladószedő Galgóczy István; esküttek Oláh Mihály, Törös Lajos és Báthory János; tiszteletbeliek Riskó József, Csabay Károly, Kricsfalussy Lajos, Nagy Gáspár, Osváth József 's Koroknay Lajos; mezei biztosak Kormos Ferencz és Böszörményi Antal; — számosközi járásbeli főbíró Szirmay György, al Kölcsy Mihály és Pongrácz Imre; aladószedő Uray Károly; esküttek Jármy Mihály, Csepey Albert és Szakadáty Károly; tiszteletbeliek Várady Lajos, Mészáros János, Vitéz Ferencz 's Pap Ferencz; mezei biztosak Jeney Péter 's Gyene Gáspár; számvevő László József; leveltárnok Lencsés István; utfelügyelő Nagy Pál; rendes orvosak Zaják Márton 's Tamásy Lajos; sebészek Serli Mátyás, Lisz János, Ferenczy Ignác, Bencsik József 's Hemtner József; földmérő Tótfalussy Sámuel; tiszteletbeli Szabó Pál; várnagy Horváth János; csendbiztos Rozsy Mihály és Veres Lajos.

A' magyar tudós társaság részéről.

A' mult Julius 15kén kiadott közlés értelmében, hivatalosan jelenti a' magyar tudós társaság, hogy azon fennmaradt tudományos könyvek fordítására, mellyek címei akkor eléadtak, még e' folyó esztendő Decembere utóljáig fogad el, hozzám küldendő jelentést, 's így, azontúl, minden versenyfordíthatás megszűnik. A' következő esztendőben tehát, a' ki hogy készen van fordításával, csínosan letisztázott kéziratját ne sajnálja kezemhez küldeni. November 26kán 1832.

Döbrentei Gábor m. k.

Titoknok.

Lakik Budán, váralja, Pistori ház, 81dik szám.

Az állattenyésztő társaság részéről.

Azon Részvényes urak, kik az állattenyésztő társaság részére veendő házra, aláírt részvényeiket ideigleni nyugtatvány mellett már lefizették, kéretnek ezennel, hogy köt- 's kamat-leveleiket f. eszt. dec. 16ikától jövő 1833iki január 20ikaig Pozsonyban az alólírtnál, január 20ikától fogva 31ikeig pedig Pesten a' nemzeti Casinoban váltsák vagy megbizottaik által váltassák ki. Kik az aláírt részvényeikért járandó summát még le nem fizették, ugyan e' jelen mód által kész fizetés mellett köt- 's kamat- leveleiket kezükhez vehetik. Költ Pesten nov. 26dikán 1832.

Gróf Károlyi Lajos,

az állattenyésztő társaság másod előlülője.

Tárnokszéki ülések e' h. 19kén nyitattak meg Szutsits József altárnok ur előlülése alatt. — 'E' h. 28ikán reggeli 3 's 4 óra közt a' véletlenül megtorlott jég a' Budapest közötti hidat elszakasztotta, hajóinak nagyobb részét elsodrotta, vagy tetemesen megromsolta.

(Kir. kam. tudósítás).

Ő cs. kir. Felsége lajta-melletti Bruckban megürült kereskedési harminczados hivatalra Mayer Norbert számvetőt az erdélyországi harminczad-expeditionál Bécsben, méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

A N G L I A.

A' király nov. 10kén Londonba jött 's innen ismét Brightonba költözött, hol febr. 2lig szándéka maradni.

Egy levél az allg. Zeit. így ír Londonból nov. 8ikáról. Az embargot rendelő titkos tanácsi parancs aláírására maga eljött a' fővárosba Ő Felsége. Ezen fontos oklevél, mint minden titkos tanácsi parancs, egyszerűn, minden szópompa nélkül van készítve, aláírva pedig egyedül a' király. Ugy is tudja kiki, hogy a' királynak minden tettéről a' ministerium számol, 's ezen feleletterh itt nem holt betű. Azok tehát, kik nem hitték, hogy Anglia komolyan veszi a' dolgot, midőn az egyezést Franciaországgal aláírta, igen megcsalatkoztak. (Ezen megcsalatkozás némelly felhivatalos német ujságokon igen meglátszik). Angliának bármedly ministerium alatt sem szokása ünnepélyes lépéseket pusztá vakításul tenni, 's a' ki há-

borut akar, az ugyan arra is késznek találja a' nemzetet. — Nem lehet ugyan mondani, hogy a' jelen körülményekben a' népnek igen inyére volna a' háboru, de igen jól tudja a' kormány, hogy ügye igazsága mellett a' nemzet gyámolítására mindenkor számot tarthat. Igen nevezetes és kedvező körülállás az is, hogy Anglia kereskedése több esztendő óta nem volt olly virágzó állapotban, mint épen mostan. Az idei bő aratás a' legszükségeseb eleség árát tetemesen alászállította, minek jótékony hatását mindenki érzi; ugy szinte a' gyár-városokból a' legörvendeteseb tudósítások érkeznek. 's az országos jövedelem és kiadás idomzata (proportio) az utolsó békekötés óta egyszer sem mutatkozott olly kedvezőleg, mint mostan. — Lord Greynek, Broughannak 's néhány más miniszternek nagy arany poharakat nyújtott ált a' napokban a' lordmayer hálajelül a' reform ügyében tett fáradozásikért a' city (London belső-városa) részéről. Ezen nagy poharak igen kicsiny, t. i. egy krajczárt (penny) meg nem haladó ajánlatokból készültek, de mellyekhez a' citynek 300,000 lakosa járult. — Hihetetlen, miket visznek most az Angolok illyes penny-ajánlatok 's más hasonló egyesületek által véghez, nyilvános tanúságul, milly tetemes erő rejtezik a' legcsekélyebb szerekben is, ha azok egy célra, közös értelemmel és egymásután használatnak. — Egyébiránt a' ministerium megkezdett utján szilárd léptekkel halad, 's a' tulajdonképen ugy nevezett tory-felekezetet a' politikában elenyészettnek lehet tekinteni, mióta a' parlamentreformországos törvényé vált. — Minden kikötőjében az országnak fogadtatnak számos hajóslegények (matrózok), 's minden hajótisztnek meg van parancsolva, magát a' legelső felszólíttatásra készen tartani.

A' Sun így irt nov. 9ikén. Megütözköztek rajta a' tory körökben, hogy lord Palmerton a' conferentia egyik volt tagjának indítására nem akart Hollandiával ujabb alkudozásba ereszkedni. Hg Lieven e' hónap 6ikán azon jelentést tevő a' kormánynál, hogy báró van Zuylen (a' hollandi követ) nem idegen a' belga követtel alkuba bocsátkozni; de midőn az alku alappontjai iránt kérdeztet-

nék, akkor tetszett ki csak, hogy ő most is a' porosz udvartól ajánlott 's Haagában módosított egyezségajánlatot akarja. — Ez természet szerint föl nem vétetett. Azután azt mondák, hogy ha a' hollandi király ennyit enged, az alkü megnyiltával bizonyosan többet is engedne; hanem e' sürgetés is fogatlan volt. A' hollandi követ erre azt kérte: halasztatnék el az embargo még két napig; de lord Palmerston ebben sem egyezett. —

A' Standard pedig ugyanezen tentatívák-ról így ír nov. 10ikén: Halljuk, hogy a' hollandi követ tegnapi lord Grey-jel érkekezvén, királyának azon nyilatkozását közlé, hogy ez a' Schelde-vám előbb kívánt mennyiségét (tonnájától 3 forintot) kész alább szállítani. — Lord Grey az ajánlatot minden habozás nélkül azonnal visszavetette. Baro van Zuylen ezen hírrel egy kurirt küldte Haagába, honnan Vilmos király ultimatumát nov. 15ikére várták Londonba. — Mondják, hogy a' porosz követ is újabb jegyzéket adott volna be udvar részéről, mellyben Hollandiának Belgiummal kibékítetése ajánlatik nov. 18ikaig. E' jegyzéknek, mint a' Standard írja, volt ugyan némi fogantja, de a' kijelelt határnap aligha nem késő már. — Nov. 11ikén cabinet tanács tartatott, melly közel három óráig tartott 's mellyben valamennyi angol minister jelen volt. A' városban még ez nap sem hitték, hogy a' Hollandiakkal valóban csatára kelend a' dolog. Hollandia, mondák, egész utolsó pillanatig fog várni, hanem ekkor engedni. Azt ugyan a' hajóra vetett embargóból is láthatta, hogy a' két hatalmasság nem tréfál. — Lord Palmerston ezen nevezetes conventioval megmutatta, milly tökéletesen érti annak szükségét, hogy Európának e' két constitutionális nagy statusa illyes, az egészet érdekelhető, kérdésekben szorosán együtt tartson. —

A' hollandi meghatalmazott kieszközlötte, hogy a' levélpósták Anglia 's Hollandia közt gőzhajókon folyvást járhasanak, melly gőzhajók egyszersmind utasokat is vihesse nek magokkal, de semmi árut vagy illyes jószágot. — Az angol és francia kikötőkben folyvást több több hollandi hajó kerül em-

bargo alá, mellyek közül néhány a' tág tengerről hajtattott be. —

Az egyesült hajósereg főrésze, tudnillik Donegal és Suffren (a' két admiralhajó) továbbá Talavera Larne, Scout, Stag, Dee 'stb. november 12kén még folyvást Deal előtt voltak, 11kén indult ki innen (a' hollandi partokhoz) a' Conway, Snake 's még egy francia fregát. (L. Franciaország.)

A' londoni nevesebb kereskedők közül mintegy százan gyülekeztek össze a' cityben november 13kán, 's Baring ur ajánlatára a' következő határozást fogadák el, mint egy, a' királyhoz intézendő alázatos felírás foglatját: „A' gyülekezet mély fájdalommal és aggodással veszi, hogy egy angol hajócsapat küldetett ki nyilvános vallomás szerint olly czéllal, hogy francia hadi erővel egyesülten Hollandia ellen munkálódjék, nem különben azon cabinet parancsolat kiadatását is, melly szerint hollandi király Ó Felsege alattvalóinak minden hajói a' rajta levő személyekkel együtt a' tengeren és kikötőkben lefoglaltassanak.“ — A' gyülekezet általában azon véleményét fejezte ki, hogy az angol kereskedésnek a' jelen háboru sokat ártand 's hogy Angliának eka van Hollandia függetlenségétől mindent reményleni, Belgium nagyobbedásától pedig, melly háboru esetén mindenkor és szükségképen Franciaországgal fogna tartani, igen 's méltán félhet. —

A' Sun úgy véli, hogy a' volt parlament december első napjaiban fog eloszlatatni. — Biztos kutfő után mondhatjuk — így ír a' Morning Chronicle —, hogy hg Talleyrand többször elejébe terjesztette már lord Palmerstonnak, melly igen szükséges, dona Mariát elhatározott rendszabások által a' portugáli király-székre juttatni. A' herczeg Franciaországnak minden ez iránt teendő lépéshez járulását megígérte.

Lord Pons on by követ a' nápolyi udvarnál követte Konstantinápolyba; Temple William követ a' sardiniai udvarnál követte Nápolyba; Francis Reginald Forbes követségi titoknok Bécsben követte 's meghatalmazott ministerré a' szász udvarhoz, végre ennek helyébe Strangways követségi

titoknok Nápolyban követségi titoknokká Bécsbe neveztetek ki.

Délamerikából, névszerint Buenos-ayresből egy levél (a' hannoverai ujságban) azon hirt hozza, hogy a' banda-orientali revolutio semmivé lett. Montevideóban t. i. egy ellenrevolutio ütött ki, melynek következtében az előbbi praesidens, Ribeira, viszatért; Lavallega pedig megszökött. Körmények nem iratnak. A' level aug. 28iki.

FRANCZIAORSZÁG.

Frankfurtba nov. 17ikén estve 8 órakor több sebes posta azon hirt hozta, hogy a' Francziák nov. 15ikén három külön ponton Belgiumba valóban bementek.

A' Moniteur írja nov. 14ikén, hogy az egyesült hajóereg három osztálya a' hollandi partokhoz, névszerint egy (francia) a' Texelre, kettő pedig (angol) a' Maas és Schelde torkolatához a' zátony-révből (Dünen) kiindult. E' három szakasz mindössze 6 fregátból (4 francia) és egy angol corvettből áll. A' többi hajó tartalékul szolgál, 's még szemlélet okáért Deal előtt maradt, de készen bármely pillanatban elevezni. Cherbourgól újabban Syrene fregát indult ki, hogy a' Dünéknél (zátonypartoknál) Villeneuve admirállal egyesüljön.

A' francia seregek Belgiumba léptét e-kép jelenti a' Moniteur nov. 15dikén: Az e' folyó évi oct. 22ikén Anglia 's Franciaország között kötött egyezéshez képest az éjszakai hadsereg ma, nov. 15ikén, marsal gróf Gérard vezérlése alatt átlépett a' határon, irányát az antwerpi fellegrárnak véve, hogy annak Ó Felsege a' Belgák királya kezeibe átdatását eszközölje. —

A' francia seregek novemb. 17kén fognak Brüsselbe, 19kén Antwerp alá megérkezni.

A' Gazette de France nantesi levelekből több körülményt közli még a' berryi hgné elfogatásának, melyekből, minthogy főbbjeik a' már közlöttekkel megegyeznek, csak e' következőket szedjük ki: A' hercegné elárultnak neve Deutz (tehát nem de Luze), ki születésére nézve kölni zsidó, de ki később Romában a' keresztyén-catholica hitre

általtért — — — — —. — Maga a' hgné volt a' gonosznak keresztanyja 's ő adá neki a' Hiacynth Gonzaga szép nevet. Hires rokonok által ajánlatva lévén a' hercegnének, ez őt kegyeibe vevé, elhalmozta jótéteivel, 's többrendű titkos küldeményre használá, melyekben Deutz mint látszott igen buzgón 's egész az utólsóig hiven járt el. Volt Frankfurtban, Romában, Lissabonban, Párisban, mindenütt a' hercegné dolgaiban: 's ez utóbbi város vala az, mellyben lelkét és asszonyát mint mondják 500,000 francért eladta. Nantesban a' hgné megérkezte előtt már 14 nap óta tartózkodott, folyvást alkalmat keresvén és sürgetvén a' hercegnével fontos dolgok iránt értekezhetni. — Végre elfogadá őt a' hgné oct. 31ikén, de egy Deutz előtt egészen ismétetlen házban, mellyről ez nem ok nélkül gyanítá, hogy abban a' hercegné néhány pillanatnál tovább mulatni nem fog. Ennél fogvást a' benne nem igen bizó meghittek által újabb audientiát sürgetett azon szin alatt, hogy az első, igen rövid találkozásakor sokat elfelejtett. Másodszor is elfogadta tehát őt a' hgné nov. 6ikán, 's ekkor volt az, midőn néhány szó-rebegés után a' hgné elől rögtön eltávozott 's jeladására a' 32ik és 56ik ezred a' házat és utcát őt percznyi haladás alatt elfoglalá. — A' hercegné nyomban a' rejtkehelynek tartott, de előbb társait engedé bebúni, 's maga minden kérelem elmellőztével legutól maradt. A' katonák ekkor már a' grádicsokon és a' szobákban robogtak, kivont karddal vagy neki szegzett puskával nyomulván előre, velök a' politiatiszt töltött pisztollyal 's parancsolva, hogy a' ki ellent áll, lövessék halomra. — Deutz azt mondotta, hogy a' ház szakácsnéja (Bossi Marie) igen csacska és megvehető leány. Mariet azonnal a' politiahivatalra vivék, kérték, unszolták, aranyat marokkal kínáltak neki, toltak reá; — de a' leány nem tudott, nem látott a' háznál senkit is. — A' kandaló pléholdala reggeli 9 óra felé olly igen áltmelegedett, hogy a' hercegné ruhája égni kezdett, a' meleg kiállhatatlan volt; de a' hercegné folyvást vonakodott jelt adni 's készebb volt volna ott halni meg. Azonban egy nem akarva tett láb-

mozgás
gék a' k
asszony
kormo
a' kirá
nek k
nek m
felső r
zer da
hító k
6ikán,
órafol
nyire
kekhe
(üggy
get ser
te, ha
nest I
dön M
rosna
za! —
nap
mény
még e
szony
a' vá

zást
ba,
sát,
19ke
Pári
kéz
van
tálv
vála
giur
nyi

czia

Seb

vá
gáb
gye
87,

vol

mozgás a' belévőket elárulta. Ki vagy? dörögék a' katonák. Foglyaitok! felele Kersabiec kisasszony 's a' rejtekezár-kilincshez nyult. Égett, kormozott kézzel, lábbal és ruhával lépett ki a' királyok leánya 's hajdani testőrző seregének közlegényit ismeré meg azokban, kiknek most magát foglyul adá meg. A' megégett felső ruha helyett mást vón fel, 's amannak ezer darabja röpkedett egyszerre az utánok ahító katonák kezeiben. — A' herczegné, ki Gikán, mint irtuk, épen asztalhoz készült, 36 órafolytig étlén volt 's most miután valamennyire kipihent, igen jó étvággal látott az étkekhez, de gróf Menars 's az öreg Duibourg (ügyvéd) annyira odavoltak, hogy az éhséget sem érezték többé. — A' hgné sokáig azt hitte, hogy az országból ki fog vitetni 's egyenest Bécsbe vagy Prágába indulhat, azért midőn Nantesból kiindult, még egyszer a' városnak fordult 's adieu! úgy mond, szép haza! — A' Dugnigny-ház még más és harmadnap is katona-órizet alatt maradt azon reménységben, hogy rejtekeiből az éhség talán még egyikét carlistát kácsaland. Duguigny kisasszony (a' ház birtokosa) komornájával együtt a' városházába vitetett.

Az említett Guibourg egy nyilatkozást küldött nov. 11ikén a' nantési ujságokba, mellyben igazolja Deutz Gonzaga árulását, 's tagadja, hogy a' herczegné november 19kére támadást várt vagy készített volna. — Párisi ujságok szerint a' herczegnével együtt kézre került irományok által 800 személy van kisebb nagyobb mértékben compromittálva. Thiers ministert ismét képviselőjévé választá a' rhone-torkolati megye. — A' belgiumba költözött francia sereg 50 ezer főnyi, hiteles híreknél fogva.

Viceadmiral és pairbáró R o u s s i n francia követté neveztetett Konstantinápolyba.

Marsal Clauzel Párisba érkezett. — Gen. Sebastiani Olaszországba utazott el.

A' Constitutionnel szerint a' szolgálhatóvá tett (mobilisirt) nemzeti örök száma magában Nord megyében 60,964, Meurthe megyében pedig 26,426, 's így e' kettőben már 87,000 egynéhány főre megy. —

A' Journal du Commerce egy gránátos és voltigeur (száguddó) osztályról beszél, melly

tartalék gyanánt a' Maas előtt fog felállítani 's ismét egy tartalékseregről a' Mosel mellett. Szerinte a' rajnamelléki figyelő sereg fővezerségét marsal Molitor fogja megkapni.

Ugyan e' journal a' kamarák közelgető üléséről ekép elmélkedik: A' kamarák most rendkívüli 's igen komoly körülmények alatt ülnek egybe. A' kamarák és kormány mostani helyzete magában foglalja az 1792, 1799, és 1830ikit. Valamint a' convent előtt 1792-ben, ugy a' kamarák előtt most, kül háboru 's egy királyi személy elítéltetése áll. Valamint a' republica elhúnyásának napjaín, ugy most erőtelen a' constitutio 's anarchia van mindennütt. (?) 'S valamint 1830ik martziusában, ugy most olly ministeriummal áll a' parlament szemben, melly nélküle 's ellene készült. — Mindenike e' három helyzetnek revolutiot szült. Az elsőből a' republica, másikkból a' császárság, harmadikkból pedig az aug. 7iki országlás támadt. A' journal du Commerce nem tudja, mi fog e' mostani, igen is szövevényes, helyzetből utóbb is támadni; de azt minden esetre és mindenek előtt szükségesnek tartja, hogy a' kamarák Franciaországot a' juliusi revolutio irányára 's feltételeire ismét visszavigyék 's a' constitutiót megerősítsék. Nem a' királyi akaratnak, ugy mond, hanem a' kamarák többségének kell az ország politikáját igazgatni. — 'S mint-hogy, így szól, az idő rövid 's minden pillanat drága: ezért minden [politikai kérdésnek mingyárt a' (kir. megnyitó beszédre tendő) felírásban kell felvételni 's megoldatni. Ebben ismét meg kell a' parlamentnek az őt illető kormányzasi iniciativát ragadni, saját rendszerét kifejteni, tárgysorát (programm) az egész ülésre kiszabni 's a' mellett állhatatosan megmaradni. Ez az eldöntő próba, mellyet tőle az ország vár 's melly szerint ez őt becsülni fogja. —

B E L G I U M.

A' kamarák üléseit következő beszéddel nyitotta meg a' király e' hónap 13dikán: Uraim! Azon négy hónap alatt, melly az utolsó ülés berekesztése óta lefolyt, igen fontos történetek teljesültek az ország jövődjére nézve. Belgiumot lassanként az europai hatal-

mak megismerék 's nemzeti lobogóját csaknem valamennyien bebocsátották kikötőikbe. A' Francziák királyának legidősb leányával egybekelésem, míg egy részről egy nemes szívű néppel még szorosabban kapcsoló minket össze, egyszersmind alkalom lett, az európai udvarok legnagyobb részéről újabb tanúságot vennem a' barátságunk 's jókívánatoknak, mellyekkel a' belga új status erősödése 's boldog jövője iránt viseltetnek. A' hosszú várakozás után, melly azonban az ország érdekeire nézve épen nem vala olly káros, mint félni lehetett, végre eljött a' pillanat, megfelelhetnem a' kamarák 's a' nemzet kívánságinak, arra bírhatván a' november 15diki szerződést biztosított hatalmakat, hogy annak végrehajtását is eszközöljék. Áltálatnak a' hatalmak, hogy ha kénytető rendszabásokhoz nyulni folyvást vonakodnának, Belgiumot azon már sürgető kénytelenségbe hoznák, hogy önmaga tétessen magának igazságot. Hanem ez uton nem akarák magokat a' köz háboru veszedelmének kitenni, 's ketteje a' nevezett hatalmaknak formaszerinti egyezés (conventio) által kötelezé magát, a' nov. 15diki szerződés végrehajtását birtokunk közvetlen áltatása által megkezdeni. — Az angol és franczia egyesült hajósegreg bilincseze tartja a' hollandi kereskedést, 's ha ezen kénytetés tannem elég, má tól harmadnapra franczia sereg fogja, a' nélkül, hogy Europa békéjét zavarná, megmutatni, hogy az adott biztosítás (garantia) nem vala üres szó. — Ezek, uraim, a' kormány által eddig követett politikának gyümölcsei, 's bizodalmasan fogom én az alkudozásokat, mellyek azokat magok után vonák, az urak vizsgálata alá bocsátani. — Meg levén így a' kormány folyamát leginkább akadályozott nehézségek oldva, annál inkább 's kirekesztőbbleg fognak az urak az igazgatás és financz ágaiban megkivánt javításokkal foglalatoskodhatni. — Az 1833iki budget által fog az uraknak adatni, egyszersmind az 1830 és 1831ről szóló számadások előterjesztetni. A' csaknem egész Európával közös körülmények kiadásink nevedését vonták magok után, mellyet csak a' köz teher tete-

mesbitésével fedezhetünk; de az ország örömet fogja magát e' szükséges újabb áldozatoknak alávetni, ha körültekint 's megemlékezik, hogy még eddig, az újabb történetek fontossága mellett is, illy mérsékelt és szelid adó-rendszer alatt soha sem élt. — A' mi fiatal és szép seregünk állapotja az én legelőnkebb gondoskodásom tárgyának egyike. Igen nehéz még azon időszakot meghatározni, mellyben a' most már hihetőbbé vált (?) lefegyverzés bekövetkezzék. Azonban törvényjavaslat fog uraságtok elejébe terjesztetni a' hadi erőnek békeidőbeli állapotja iránt. Így a' tábori előléptetés és nyugpénzi rendszer is külön törvények tárgyai lesznek. — Uraim, mi egy nagy történetnek állunk küszöbén; — birtokunk felszabadulása a' köz bizodalmat megerősíteni; de azon gondolat fájni fog uraságtoknak, hogy nem az egész Belgiumot fogadta el Europa. (Czélzás Luxemburgra). — Ha az elválás napja elérkezik, akkor mi az ügyünkhöz olly nagy áldozatokkal ragaszkodott népek szives szolgálatit nem fogjuk elfeledni. Ezek nekem szünetlenül lelkem előtt lebegnek 's igen is méltók, hogy a' nemzet is reájok fordítsa részvételét. Uraim, én számot tartok arra, hogy az egyetértés a' nagy statusok között folyvást fennmaradand, 's hogy a' haza minden fiai egyesülésében fogja erejét keresni 's feltalálni. —

A' belga senatorok kamarája 34 szóval 36 közül előlölőjévé ismét Stassart urat, másodává pedig Secus és Vilain urakat választotta.

Marsal Gérard nov. 13ikán estve 7 órakor Brüsselen volt.

A' Phare (antwerpi ujság) november 14kén ismét felveti a' most kivált olly igen érdekes és az Antwerpiekre nézve egyetlen érdekű kérdést: fogja e Chassé a' várost lődözteni vagy nem? — Antwerp városa, úgy mond a' Phare, az európai nép 's különösen Anglia és Francziaország védelme alatt áll, 's némi biztosításul szolgálhat neki ellenének bajos helyezete. — Mondják, hogy a' fellegvárat egyedül Francziák fogják ostromolni 's a' belga seregek ez alatt tökéletes neutralitásban maradni, csakhogy general

Chassénak semmi szin se adassék a' várost lődöztethetni. Neki ekkor egyedül ezekkel 's ezen oldalról lesz dolga. De ha ó semmi igazságra nem tekintve a' várost még is megtámadná, akkor kétségkívül a' belga katonák együtt fognak a' Francziákkal ellene rohani, 's kérdés hol és mikor állapodnak majd meg?

Antwerpi ujságok ezeket közlötték nov. 12ikén: A' költözködések szomorú városunkból folyton folynak, az itt maradándók pedig mentik vagyonaikat. A' költözködőket siralmas látni, de még siralmasab a' maradók helyzete. A' lakosok felszólították: világítanák ki éjjel házaikat, ha lárma történnék. A' polgári őrség mind egybehivatott. Mondják, hogy general Chassé e' napokban felgyűjté egész őrizetét 's mindnyájok előtt kinyilatkoztatta, hogy ó a' várral akar élni és halni, a' ki vele nem tart, visszamehet Hollandiába. Mint mondják, csak kevesen használták ezen engedelmet. A' fellegvár őrizete mintegy 6,000 emberből áll 500 álgnyuval. — A' belső minister felszólítására Brüssel városra nyolcz vízipuskát és 26 fecskendő-mestert (pompier) küldött Antwerpbe. E' példára a' többi nagyobb városok is fogják az Antwerpieket mentőszerekkel segíteni.

SPANYOL ORSZÁG.

A' madridi ujság e' hónap 6káról hét decretumot közöl még mind a' királyné aláírásával, mellyeknek elseje az ország minden jövedelmeit a' financzministerium igazgatása és számadása alá helyezi; a' második külön belső-ministeriumot alkot, 's a' harmadik ideigleni belső ministerré Encyma y Piedra-t nevezi; a' negyedik által Uj-Castilia (mellyben Madrid fekszik) főkapitányságát general don Castannos Xav. Ferencz nyeri, marqu. Zambrano helyébe, kinek az ötödik évenként 30,000 franc nyugpénzt rendel. A' hatodik által a' királyi gárda fővezérévé ismét Zambrano helyébe don Freire Manuel neveztetik. A' hetedik végre a' már idős Castannosnak general Canterac-ot rendeli új hivatalában segédül.

Madrid, nov. 15-én: (tudósítás az Allg. Zeit.ból): Ministerink a' megkezdett liberalis-

mus pályáján folyvást és hiven haladnak, a megyei igazgatásbeli változások hasonlóképen. Fővárosunk tökéletesen csendes 's ámbár az apostolicusok mindent elkövetnek hogy a' népet fellázítsák, ebeli jó szándékjok mindazáltal eddig legkevesebbé sem teljesült. Franciaország 's Anglia követei a' legnagyobb tiszteletben tartatnak. Kiváltképen e' két diplomata fáradozásinak fogjuk köszönni, ha majd, a' mint igen rebesgetik, mi Spanyolok is chartát (constitutiot) és nemzeti képviselőket (kamarákat) kapunk. Mindennütt mondják, hogy a' nevezett két ország követi e' rendszabást egy, a' királlyal 's királynéval volt conferentiájokban forrón ajánlották. A' francia követ nem mutatkozhatik az utcán, hogy a' nép vivái ne követnék. 'S valóban nincs háznép, melly az új rendszer jótéteményit ne érzené, mivel alig van olyan, mellynek az amnestia egy közelebb vagy távolabb rokont, barátot vagy kedvest ne vinne vissza. A' pampelunai kir. törvényszéket, melly magát dühös páriszszellem által jelelé ki, eloszlatá a' király 's tagjait az ország más városai- és tartományiba szóratta szét. Sőt hasonló okból a' királyi palotából is számosan bocsáttattak el (szolgák t. i.), kik ezért olly szörnyű átkokra fakadoztak a' királyné ellen nyilvános utczákon, hogy többet közülök be kellett záratni. — Ez még semmi. Tegnapelőtt egy karmelitabarátot fogtak el közel Madridhoz, ki a' parasztokat kin a' mezőn lázadásra, revolutióra bizgatta. — Kevésbe mult, hogy ót a' városi nép a' szekérről le 's darabokra szét nem tépte. A' katonáknak szinte verekedniök kellett miatta, ó pedig mentség 's kiméletül egy nagy crucifixust tartva kezében tetteté magát mint-ha mást nem látna. A' gyalázatos zendítőt börtönbe csukták.

POROSZORSZÁG.

A' düsseldorfi ujság münsteri levelek után következőket ír a' belga határ felé nyomulandó porosz sereg felől: Mintegy 20 ezer ember gyűl Crefeldbe, (hová a' főhadiszállás tételik) és vidékire general báró Müffling fővezérsége alatt november folytában. E' sereg csupa serezedekből fog állani, mel-

lyek vezérikkel együtt a' következők: Gyalogosztály: 13 és 15ik gyalogezred, vezére: generalmajor Schmalensee; 16 és 17ik gyalogezred, vezére: generalmajor Weyrach; 37 és 38ik tartalék gyalogezred, a' 19ik ezred füsiliersapatjával (bataillon) 's a' rajnai lövészosztállyal (Schützenabtheilung), vezére: generalmajor Schütz. — Lovasosztály: fővezér Fridrik hg Ő kir. Magassága. 5 és 7ik lánccsás (Uhlanen) ezred, vezére: generalmajor Sohr. 8 és 11ik huszárezred, vezére: Klinckowström ezredes. — Mind ezen seregek fölött general Müffling nov. 13ikán szándékozott szemlét (revue-t) tartani Crefeld közelében. —

PORTUGÁLIA.

Londonba Oportobul oct. 28ikaig terjedő tudósítások érkeztek. Ezek szerint a' Lissabontól ujdön érkezett miguelista seregek megtámadák a' da-serrai klastromot oct. 24ikén, de visszaverettek. — 25 és 26ikán nem történt semmi. — 27ikén ismét elkezdték a' lödözést, de semmi foganattal. Legközelebb azonban keményebb ostromoltatást vártak az Oportobeliek, teli jó reménységgel annak visszaverethetése iránt. —

Dom Miguel egész oct. 30dikaig Coimbraóban volt 's csak ezen nap (nem 21diken) indult el Bragába, holott főhadiszállást tartani szándékozott. A' sereg fővezérségét general Santa-Marta nyere, Pezo do Regoa tartományi fővezérré neveztetvén. — Oportóbul nov. 6dikáról is jöttek új tudósítások, mellyek szerint ott e' nevezett napig semmi nevezetes nem történt. Erősödések Angliából 's Franciaországból folyvást érkeztek.

ELEGY HIREK.

Éjszakamerika egyesült statusiban a' foglyok mingyárt nap felköltekor szép rendben kísértetnek a' műházakba, hol reggelizés ide-

jeig szünetlen dolgoznak, 's végezvén a' takarékos reggelit ismét munkához látnak, míg az ebédre jel nem adatik, ekkor újra tiszteséges rendben térnek az ebédlőbe, hol úgy helyeztetnek egymástól elkülönözve szerte, szemközt a' falakkal, hogy egymáshoz még csak jelekkel is szólniok lehetetlen; ebéd után ismét egész napáldozatig dolgoznak, mikoron záradékikba visszamenvén fogadják a' papot, ki lelki vigasztalásukra szomorú rekeszeiket sorban járja, 's kinekkinek nyomos okokkal beszéli lelkére: milly súlyos, mennyire szánatos helyzet szabad embernek könnyen kerülhető csinyért rablánczot viselni, 's gyalázatos terhére lenni honának, mely egyébként boldogsága szülője! van is ez ész szerinti 's emberséges fenyítésmódnak fogantaja, mert több évi összevetés után 206 közül 146 tér polgári kötelességre vissza, míg nálunk 100 közül még a' törvényes pCtum sem józanul többé becsületes életre vissza!

Az orosz czár egy alattvalójának sem ad egy idő óta engedelmet a' külföldre utazhatni; magok a' cs. herczegasszonyok is jónak találták nyári mulatságnak megelegedni a' revali fürdőkkel külföldiek helyett, hová a' kedves porosz házat is meghívták. — Pozzo di Borgo Pétervárában tanakodta után ismét új hadikészületeket tárgyazó rendeletek tétettek, hihetőleg mivel ő Franciaországot, mint előbb utóbb kerülhetlen revolutio által respublikára térendőt, ábrázolgatá elő.

Legujabb: November 14ikén estve az angol és francia ügyvivők még Haagában voltak. — Antwerpenet november 20ikán szándékozátk megtámadni a' Francziák. Marsal Gerard folyvást Brüsselben vala. — Dom Pedro maga vette ált seregei fővezérségét; katonáinak száma november elején ismét 15—16,000re ment.

A' gabonának pesti piaczi ára november 27dikén 1832.

Pozs. m. vtó. gar.	legjobb	középszerű	csekélyebb	Pozs. m. vtó. gar.	legobb	középszerű	csekélyebb
Kisztabúza	136 $\frac{2}{3}$	126 $\frac{2}{3}$	120	Zab	38 $\frac{2}{3}$	37 $\frac{1}{3}$	36
Rétszeres	93 $\frac{1}{3}$	86 $\frac{2}{3}$	80	Köles	—	—	—
Rozs	66 $\frac{2}{3}$	63 $\frac{1}{3}$	61 $\frac{1}{3}$	Küles-kása	—	—	—
Árpa	56 $\frac{2}{3}$	53 $\frac{1}{3}$	—	Kukorica	69 $\frac{1}{3}$	66 $\frac{2}{3}$	63 $\frac{1}{3}$

Szerkezteti Helme cz y. Nyomatja Landerer.

I
lasztat
ispán
egri fő
lai pra
nonok
sy Má
kapitá
gárme
— U
Szatm
tányt

F
határ
ponyi
tiszte
nokol
mány

F
főlov
gr. 's
vend
tatott
kén l
a' va
lenőr
volt

ispán
enne
ter f

Tele
drás
hüke
is se
vasá
azér